

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ,
ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ**

Кафедра фінансів, банківської та страхової справи

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ**

«ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»

**(для здобувачів вищої освіти
за першим (бакалаврським) рівнем)**

Київ 2018

Підготовлено доцентом кафедри фінансів, банківської та страхової справи Тімко Н.І.

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІМЕФ ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (протокол № 1 від 28.08.2018 р.).

Затверджено Вченою радою Навчально-наукового інституту менеджменту, економіки та фінансів ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (протокол № 8 від 24.09.2018 р.).

Тімко Н.І. Методичні рекомендації до написання курсової роботи з дисципліни «Фінанси підприємств» (для бакалаврів). — К.:2018. — 33 с.

Методичні рекомендації містять загальні положення, тематику, вимоги щодо оформлення, характеристику основних етапів підготовки та захисту курсової роботи з дисципліни «Фінанси підприємств».

ЗМІСТ

1. Мета і завдання написання курсової роботи	4
2. Основні етапи виконання курсової роботи	6
3. Структура і зміст курсової роботи	9
4. Вимоги до оформлення курсової роботи	14
5. Порядок оцінювання та захисту курсової роботи.....	22
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	25

ДОДАТКИ

Додаток А. Тематика курсових робіт

Додаток Б. Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

Додаток В. Зразок оформлення Змісту курсової роботи

Додаток Г. Форма рецензії курсової роботи

Додаток Д. Приклади оформлення бібліографічного опису джерел,
який наводять у роботі

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Важливою складовою навчального процесу підготовки майбутніх бакалаврів фінансового профілю є виконання курсових робіт з дисциплін фахового спрямування.

Підготовка курсової роботи є індивідуальною творчою працею, яка передбачає поглиблене вивчення та розроблення однієї з актуальних проблем теорії та практики фінансів, організацію фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування дієвих механізмів функціонування фінансів підприємств і фінансової системи в цілому, а також формування навичок самостійної роботи та вирішення конкретних економічних завдань.

Метою виконання курсової роботи є: узагальнення, систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних знань за спеціальності, оволодіння принципами і методологією наукових досліджень, розвиток навичок здійснення аналітичної роботи, формування навичок самостійного дослідження теоретичних і прикладних аспектів з певної теми, творчого використання літературних джерел і узагальнення практичного матеріалу та логічного викладення інформації.

Зміст такої форми навчання, як курсова робота, обумовлює її функції, базисом яких є надання студентам навичок:

- підбирати, систематизувати й аналізувати необхідну інформацію в межах об'єкта та предмета дослідження;
- виявляти базові та похідні причини виникнення певних фінансово-економічних явищ, з'ясувати їх вплив на об'єкт і предмет дослідження;
- вести науковий пошук, узагальнювати різні методичні підходи та концепції, чітко аргументувати власну точку зору з досліджуваної проблеми;
- розробляти пропозиції щодо вирішення наявних проблем з урахуванням зарубіжного досвіду, обґрунтуванням можливостей його застосування в умовах національних особливостей.

Для досягнення мета та реалізації зазначених функцій необхідно виконати наступні завдання:

- використання отриманих теоретичних знань та практичних навичок студентів у вирішенні конкретних фінансових проблем;
- планування роботи по підготовці курсової роботи, вивченню діючих нормативних актів, чинного законодавства, монографій, навчальних посібників, спеціальної періодичної літератури з питань фінансів;
- вмiле використання наукових досягнень з обраної теми та сформуванi при цьому особистi думки, висновки та пропозицiї.

У курсовій роботі необхідно показати вміння правильно використовувати теоретичні положення економічної науки, вміння користуватися науковим апаратом, як загальноприйнятою економічною, так і спеціальною фінансовою термінологією, висловлювати свою точку зору з питань, що розглядаються; уміти зробити науково обґрунтовані висновки та конкретні пропозиції з вирішення виявлених під час аналізу фінансово-економічних проблем і вдосконалення сучасних фінансових і організаційно-економічних механізмів.

Курсова робота повинна бути виконана на високому теоретичному рівні з використанням досвіду практики в області фінансів. При підготовці курсової роботи студенти повинні показати знання з теорії фінансів та фінансів підприємств, законодавчих та нормативних документів України, сучасних засобів комп'ютерної техніки та вміння їх використовувати, розробити пропозиції щодо поліпшення операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємств.

Обговорення проблемних питань з викладачем – керівником курсової роботи здійснюється на індивідуально-консультативних заняттях з підготовки та захисту курсової роботи (якщо їх проведення передбачено робочим навчальним планом з дисципліни) або на консультаціях викладача відповідно до затвердженого розкладу.

Обов'язками керівників є:

- консультування студентів з питань вибору теми роботи, розроблення її плану, добирання спеціальної літератури, підготовки окремих розділів;

- контроль за дотриманням студентом регламенту підготовки курсової роботи;
- рецензування курсової роботи з ґрунтовною характеристикою її якості відповідно до критеріїв оцінювання.

ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Основні етапи виконання курсової роботи охоплюють:

- вибір теми курсової роботи, обґрунтування предмету та об'єкту дослідження;
- підбір інформаційного матеріалу, ґрунтовний аналіз теоретичних засад обраної теми з використанням підручників, монографій, статистичних джерел;
- опрацювання літературних джерел, ознайомлення з існуючим категоріальним апаратом щодо теми дослідження;
- складання та затвердження плану курсової роботи;
- оброблення статистичних даних, узагальнення результатів розрахунків та підготовка аналітичних висновків в рамках поставленої мети і завдань;
- оформлення результатів дослідження в курсовій роботі відповідно до вимог та подання її в обумовлений термін науковому керівникові;
- захист курсової роботи перед комісією, яка формується з викладачів кафедри.

Процес написання курсової роботи розпочинається з вибору *теми дослідження*, глибокого її осмислення. Вибір теми значною мірою визначає стратегію дослідження. Складність і багатогранність наукової проблеми призводить до необхідності виокремлення в рамках теми питань, які розривають тему.

Студент самостійно вибирає будь-який із запропонованих в цих методичних вказівках напрям дослідження (додаток А). При цьому доцільно керуватись різними мотивами: обізнаністю з проблемою та її актуальністю;

своїм майбутнім фахом і рівнем підготовки; досвіду практичної роботи, наукових інтересів, особистих здібностей.

Тематика курсових робіт, що розроблена по курсу «Фінанси підприємств», постійно уточнюється. При розробці тематики курсових робіт враховуються програмні питання з курсу «Фінанси підприємств» та «Фінанси», теоретичні та практичні фінансові проблеми. Перелік запропонованих тем курсових робіт приводиться в додатку до методичної розробки.

Студенти мають право самостійно вибирати іншу, крім запропонованих, тему курсової роботи, не передбачену переліком, але вона повинна бути узгоджена з викладачем навчального предмету, по якому виконується курсова робота. Без погодження з викладачем курсова робота, виконана студентом на вільну тему не допускається до захисту.

Не дозволяється також виконувати курсову роботу кільком студентам з однієї теми на базі одного підприємства.

Обрана тема курсової роботи, за переліком та узгоджена з науковим керівником, закріплюється за студентом щонайменша за місяць до захисту курсової роботи.

Наступним етапом після затвердження теми курсової роботи є підбір необхідної літератури. Виходячи з обраної теми студент самостійно підбирає необхідний інформаційний матеріал. До нього відносяться бібліографічні, інформаційні і довідкові видання, статистичні і фактичні матеріали законодавчо-нормативні документи тощо.

Відбирати потрібно оптимальний обсяг інформації, необхідний для розкриття теми курсової роботи, її основних проблем.

Студент має зібрати, накопичити й узагальнити факти. Ретельно проаналізувати літературні джерела, занотувати окремі положення як складові майбутньої курсової роботи. Матеріали для підготовки курсової роботи збираються цілеспрямовано, залежно від мети і завдань дослідження. Склад і структура цих матеріалів мають відповідати темі курсової роботи.

В економічних дослідженнях важливим джерелом інформаційного матеріалу є робота з літературою, даними офіційної державної статистики та звітними даними підприємств, установ, організацій. Збір матеріалу обов'язково має супроводжуватись його аналізом і критичним оцінюванням. По дискусійних питаннях необхідно дати критичну оцінку позицій авторів і висловити власну думку.

Студенту необхідно опрацювати літературні джерела, які містять відомості про об'єкт і предмет дослідження, основні теоретичні основи його вивчення.

Особливу увагу студент має звернути на монографічну літературу, де розкриті раніше проведені дослідження як вітчизняними, так і зарубіжними вченими по темі курсової роботи.

Обов'язково потрібно ознайомитись із останніми публікаціями у періодичній літературі за 2-3 роки, зокрема таких як «Вісник Національного банку України», «Інноваційна економіка», «Економіка і прогнозування», «Економічний простір: Збірник наукових праць» тощо. Доцільно використовувати матеріали науково-практичних конференцій.

На використаний матеріал потрібно давати посилання на номер джерела та сторінку.

Крім літературних джерел необхідно використати статистичні дані та фактичні дані конкретного підприємства, вихідна інформація обов'язково подається у додатках до курсової роботи.

Важливим джерелом інформаційного забезпечення є база даних мережі Internet, зокрема офіційні сайти державних установ.

На основі підбраного інформаційного матеріалу до теми курсової роботи складається список використаної літератури.

Після цього студент приступає до опрацювання підбраного і узагальненого інформаційного матеріалу.

Опрацювання літератури супроводжується вивченням літературних джерел та випискою окремих важливих на душу студента теоретичних

положень, фактів, цифр з обов'язковим посиланням на авторів і джерела, з яких взято матеріал для написання курсової роботи.

Опрацьовуючи літературні джерела, студент повинен навчитись систематизувати джерела, правильно їх оцінити та визначити головні аспекти, що стосується теми курсової роботи.

Складання плану є обов'язковим елементом курсової роботи. План визначає загальну спрямованість дослідження, дозволяє логічно пов'язати окремі питання теми розмістити їх у певній послідовності.

Всі питання теми курсової роботи пов'язані єдиною метою дослідження. Починають розкриття теми курсової роботи із загальних теоретичних положень, потім перейти до аналізу конкретного фактичного матеріалу окремого підприємства чи конкретного явища.

Студент самостійно складає план курсової роботи, узгоджує його з керівником, корегує при потребі і подає на затвердження.

План розробляють, виходячи із вибраної теми, мети і завдань. План повинен включати зміст, теоретичне питання, аналітичну частину, шляхи покращення того чи іншого процесу, висновки і пропозиції, список використаної літератури і додатки (при потребі).

Розробка плану є завершенням підготовчого стану, Наступний етап написання тексту курсової роботи.

СТРУКТУРА І ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна бути виконана згідно плану за обраною темою, який погоджено з науковим керівником курсової роботи з навчального курсу «Фінанси підприємств».

Студент самостійно розробляє план курсової роботи, погоджує його з викладачем, за потреби, корегує, узгоджує з науковим керівником графік виконання курсової роботи,.

Структура і зміст плану курсової роботи визначається обраною темою.

Курсова робота має виконуватись так, щоб усі її складові не

повторювалися, а логічно вписувались у загальну структуру.

Рекомендується дотримуватись наступної побудови курсової роботи:

- зміст;

- вступ;

- основна частина, яка складається з теоретичної та методичної частин (теоретико-методологічний, або теоретичний та організаційно методичний пункти); аналітичну складову, що може бути розподілена на 2 питання, та частини, присвяченої удосконаленню фінансового механізму,

- висновки;

- список використаних джерел;

- додатки.

План курсової роботи наводиться в її окремому розділі, який має назву «ЗМІСТ».

У *вступі* (2-3 сторінки) необхідно розкрити: актуальність теми (стислий огляд сучасного стану проблеми, котрій присвячується курсова робота) і важливість її для підприємства на матеріалах якого виконується робота; теоретичне та практичне значення теми, її доцільність; вказати мету і завдання написання курсової роботи; визначити предмет і об'єкт дослідження; ступінь дослідження даної теми в науковій спеціальній літературі (поіменний перелік авторів (в алфавітному порядку) - фахівців з дослідження обраної теми); новизни проблеми, що досліджується; базу дослідження, за матеріалами якої виконується курсова робота, стислий опис роботи за структурою.

Визначаючи об'єкт і предмет дослідження курсової роботи, необхідно враховувати те, що об'єкт – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення, а предмет міститься в межах об'єкта і визначає тему курсової роботи.

Наприклад: *Об'єктом* дослідження є економічні відносини між суб'єктами фінансового ринку як системи. *Предмет* дослідження – фінансовий ринок України в сукупності його організаційно-економічних

структурованих елементів, їх взаємозв'язку та взаємозалежності.

Основна частина курсової роботи, має становити 90-95% від загального роботи (за виключенням додатків).

Основна частина не є складно структурованою і представлена окремими пунктами. Матеріал курсової роботи бажано рівномірно розподіляти між окремими пунктами. За потреби деталізації окремих аспектів дослідження доцільно виділення додаткового пункту. Обсяг пунктів має бути розподілений пропорційно і складати близько 8-11 сторінок друкованого тексту.

На початку кожного пункту основної частини роботи необхідно вказати питання, які будуть розглянуті, а в кінці – викласти основні висновки та пропозиції. Студент повинен зробити висновки із стислим викладенням наукових і практичних результатів, що дасть змогу курсової роботи сформулювати більш загальні заключні висновки.

В залежності від теми курсової роботи в основній частині можуть висвітлюватися питання організації фінансової роботи на підприємстві і методології (методики) фінансового аналізу; аналіз конкретних показників за темою дослідження; оцінки фінансового механізму, тощо. Ці питання слід розглядати на конкретних матеріалах об'єкту дослідження (конкретного підприємства, організації, установи).

В *теоретичній частині* курсової роботи потрібно розкрити теоретичні основи по темі. Студент має розкрити економічну сутність проблем, що будуть розглянуті в курсовій роботі.

Для цього необхідно на базі літературних джерел стисло, критично висвітлити думки різних вчених з предмету дослідження, узагальнити їх і зробити особисті висновки з проблеми, що досліджується.

Студент повинен описати постановку задачі та сформулювати питання дослідження за темою курсової роботи; деталізувати мету дослідження; визначити основні задачі, вирішення яких дозволить досягти мети

дослідження; запропонувати напрями вирішення визначених проблем з урахуванням особливостей діяльності підприємства.

В *методичній частині* слід викласти основні методи, методики, прийоми обчислення статистичних показників, а також методично-організаційних аспектів збору і оброблення статистичної інформації, що становить основу аналізу.

Для подальшого аналізу проблем фінансів необхідно розглянути загальні питання. При цьому слід посилатись на чинні в Україні законодавство, рішення уряду, інструкції, положення тощо.

При розгляді цього питання необхідно також розкрити зарубіжний досвід щодо теми курсової роботи.

В *аналітичній частині* мають бути викладені результати розрахунків, що здійснюються на базі описаних в другому розділі методів і прийомів обробки первинних даних про об'єкт дослідження. Результати аналізу мають супроводжуватися відповідними коментарями і завершуватися узагальнюючими висновками.

При підготовці курсової роботи необхідно користуватися такою схемою: спочатку характеризують діючу практику фінансової, виробничої та інвестиційної діяльності на базі об'єкту дослідження, потім здійснюють аналіз практичного матеріалу підприємства за вибраною темою.

Так , в першому пункті аналітичної частини (третій пункт курсової роботи) необхідно дати коротку економічну характеристику базового підприємства (показати виробничий та економічний рівень на основі переліку техніко-економічних показників діяльності об'єкта дослідження і завести їх в таблицю). При цьому основну увагу слід приділити економічній ефективності діяльності підприємства, на базі матеріалів якого виконується курсова робота.

У наступному пункті аналітичної частини слід здійснюють аналіз практичного матеріалу підприємства за вибраною темою з використанням методик та прийомів описаних у другому пункті.

Кожне питання курсової роботи слід висвітлювати за такою схемою, спочатку розкрити діючий фінансовий механізм (наприклад, механізм оподаткування, фінансового планування і т.д.) підприємства, дати йому критичну оцінку, а потім проаналізувати вплив його на результати діяльності, з'ясувати, як використовуються наявні внутрішні резерви виробничо-господарської діяльності підприємства.

В останньому пункті курсової роботи слід визначити проблеми (недоліки) та розробити заходи щодо удосконалення фінансового механізму функціонування підприємства.

У ВИСНОВКАХ (3-4 сторінки) слід стисло викласти результати власного дослідження у послідовності, передбаченій змістом роботи та надати пропозиції щодо вдосконалення розглянутих питань.

Кожен висновок повинен мати констатуючу і конструктивну частини. Висновки повинні містити коротке викладення основних підсумків проведеного аналізу діяльності підприємства за темою курсової роботи та обґрунтовані пропозиції, спрямовані на удосконалення проблем, розглянутих студентом (фінансового механізму оподаткування підприємства, формування фінансового плану, бюджетування на підприємстві тощо). У разі необхідності висновки слід підкріпити необхідними результатами розрахунків.

Кількість висновків має відповідати кількості поставлених завдань в роботі. За окремими завданнями може бути декілька висновків.

Загальний обсяг курсової роботи (без списку літератури та додатків) – 40-50 сторінок друкованого тексту.

Список використаних джерел містить перелік джерел, що використовуються при підготовці курсової роботи. Складаючи список необхідно враховувати обмеження щодо його обсягу – не менше 30 найменувань, але не більше 35.

У списку використаних джерел мають бути вказані лише ті джерела, які дійсно використовувалися. Навчальну і спеціальну літературу з теми

курсової роботи студент вибирає самостійно, використовуючи для цього алфавітний, предметний або систематизований каталоги бібліотек. Обов'язковим є посиланням на джерела останніх років друку.

В ДОДАТКАХ наводяться форми первинних, зведених документів, форм фінансової звітності тощо.

ВИМОГИ ДО ОФРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це кваліфікаційна робота наукового характеру у вигляді спеціально підготовленого рукопису, написаного державною мовою України.

Курсову роботу друкують за допомогою ПК з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210 × 297 мм) через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці. Шрифт – Times New Roman, розмір 14.

Кожен структурний елемент (пункт) роботи повинен починатися з нового аркуша.

Основними параметрами розміщення тексту на сторінці є:

- відступ першого рядка кожного абзацу має дорівнювати 1 см;
- параметри сторінки: зліва – 3,0; справа – 1,5; зверху і знизу – по 2,0;
- нумерація сторінок робиться у правому верхньому куті сторінки, причому номер на титульній (першій) сторінці не проставляється.

Текст курсової роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве, верхнє та нижнє – не менше 20 мм, праве – 10 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору, середньої жирності. Щільність тексту курсової роботи повинна бути однаковою.

Окремі друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися у процесі написання курсової роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і внесенням виправлень на тому ж місці.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «НАЗВА ПІДРОЗДІЛУ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ

ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту.

Не допускається розміщувати назву пункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовку пункту) та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам.

Кожну структурну частину курсової роботи потрібно починати з нової сторінки.

Сторінки курсової роботи слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок роботи, але номер сторінки не проставляють. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок роботи.

Нумерацію сторінок, розділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака «№».

Структурні елементи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» не нумерують.

Ілюстрації (рисунки, графіки, схеми) і таблиці необхідно подавати в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках курсової роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю або рисунок, розмір яких більші формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або у додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно у межах пункту (підрозділу), за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера пункту і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка, наприклад: «Рис. 1.2» (другий рисунок першого пункту). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи

розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в курсовій роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах пункту. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера пункту і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого пункту). Якщо у курсовій роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» та її номер вказують один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони становлять одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки та підзаголовки граф вказують в однині. За необхідності, в таблиці може бути використаний шрифт – Times New Roman, розмір 14, інтервал -1.

Приклад: Зразок оформлення таблиць

Інформація про основні фінансово-економічні показники діяльності підприємства наведена в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Основні фінансово-економічні показники діяльності ТОВ «А» за 2016-2018 рр.

Показник	Рік			Відхилення (+, -) 2018 р. до 2016 р.	
	2016	2017	2018	тис. грн.	%
Дохід від реалізації товарів	835,9	857,8	659,7	-176,2	79,0
Собівартість реалізованих товарів	538,8	388,4	301,5	-237,3	55,9
Валовий прибуток	157,8	326,4	248,2	90,4	157,3
Чистий прибуток	-125,4	259,9	145,9	271,3	-

Формули в курсовій роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах пункту. Номер формули складається з номера пункту і порядкового номера формули у пункті, між якими ставлять крапку. Номер формули пишуть біля правого краю аркуша на рівні відповідної формули у круглих дужках, наприклад: «(3.1)» (перша формула третього розділу).

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після їх номера. При потребі ілюстрації пояснюють.

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї. На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання у тексті, при цьому слово «таблиця» у тексті пишуть скорочено, наприклад: «... в табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

У разі, якщо таблиця велика за розміром, але не виходить за рамки сторінки, можна використовувати шрифт Times New Roman, розмір 12. Великі таблиці, які займають декілька сторінок слід подавати у додатках (наприклад, табл. Б.2: друга таблиця додатку Б).

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення ($\times$) та ділення ($\cdot$).

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів потрібно подавати безпосередньо під формулою, у тій послідовності, у якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта потрібно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

При написанні курсової роботи студент повинен робити посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які використовувалися при виконанні роботи. Такі посилання дають можливість відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дозволяють перевірити необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову, текст, обсяг. Посилатися потрібно на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовуються відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке посилаються у курсовій роботі.

Посилання у тексті курсової роботи на джерела потрібно зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: «... у праці [1, с. 25-26] ...».

Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «рис. 1.2». Посилання на формули курсової роботи вказують порядковим номером у дужках, наприклад: «... у формулі (2.1)».

Список використаних джерел (література) подається під загальними порядковими номерами у такій послідовності:

- документи органів державної влади і управління;
- нормативні акти Мінфіну і Національного банку України;
- наукова і методична література.

Науково-методичні джерела наводяться в алфавітному порядку за прізвищами авторів.

Можливо подання переліку використаних джерел за порядковим номером за черговістю посилання у тексті.

Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно подавати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць. Приклад оформлення відомостей подано у Додатку Г.

Основною вимогою, яку ставлять перед студентами, які працюють над курсовими роботами, є самостійне і творче їх виконання. Інколи можна спостерігати, що студенти зловживають цитатами, запозиченими із статей, монографій, підручників та з мережі Internet, тільки сполученими окремими власними фразами. Звичайно, що така робота не може бути позитивно оціненою.

Варто нагадати, що кожна надрукована на папері (компакт-диску чи інших носіях) або у всесвітній комп'ютерній мережі думка має власника, а її несанкціоноване використання є крадіжкою чужої інтелектуальної власності, за що передбачене покарання. Тому варто бути надзвичайно уважними, цитуючи українські публікації, викладаючи зміст іноземних оригіналів, використовуючи інформацію з CD та Internet'у.

Починаючи дослідження, варто познайомитись з найновішою літературою з даної теми. Новіші праці, як правило, є повнішими і точнішими. Крім того, дослідження теми варто починати з узагальнюючих праць, які дозволять охопити проблемне поле дослідження, а відповідно більш чітко окреслити проблемні позиції, які потребують вирішення.

Будь-яке дослідження ґрунтується на працях попередників. При виконанні дослівних виписок, які пізніше в тексті можуть стати цитатами, слід бути особливо обережними. Переписувати слід дослівно, включно з помилками і знаками пунктуації. Цитування варто звести до мінімуму і вдаватися до нього лише тоді, коли воно справді необхідне.

Цитуючи, слід дотримуватися кількох формальних правил:

1. Цитата має бути дослівною;
2. Цитата не має бути надто довгою;
3. Цитата має подаватися у лапках і супроводжуватися посиланням на джерело у примітці;
4. Вилучення певних фрагментів, яке дозволяє уникнути довгого цитування, позначається трикрапкою - ...;

5. Пояснення, які розривають текст цитати, подаються у квадратних дужках - [ ];

6. Цитати, які є незавершеним реченням, граматично узгоджуються із авторським текстом.

Перефразовування (переказування), як правило, становить матеріал для більшої частини тексту курсової роботи. Це означає, що вже на етапі нотаток студент починає писати текст своєї праці. Слід прагнути передати думку автора як найближче до оригіналу з використанням власної лексики.

Для уникнення плагіату слід дотримуватись таких підходів: виділити основні ідеї, змінити структуру речень, використовувати синоніми або слова з подібним значенням, змінювати форми слів. При цьому наприкінці речень обов'язково мають бути посилання. Узагальнення дозволяє одним реченням передати зміст цілого розділу або цілої авторської праці.

Після опрацювання різноманітних джерел та літератури постає проблема виділення достовірних фактів. Факти – основа будь-якого дослідження і тому перевірка їхньої істинності (верифікація) невіддільна від роботи із довідковим апаратом. Перевірка достовірності інформації, яку зустрічаємо у джерелах, може вимагати різних розумових операцій. Часом найефективнішими кроками можуть бути звернення до довідкової літератури чи порівняльний аналіз відомостей, які містяться у різних документах. Важливо також вирішити, чи твердження походить із надійного джерела. Тому варто звернути увагу на репутацію джерела інформації, а також на компетентність її автора. Додатково звертаємо увагу на те, первинним чи вторинним є джерело, на яке посилається автор. Корисно також знати, які суб'єктивні мотиви могли впливати на висновки автора (релігійні та політичні переконання, особисті та історичні обставини).

Після встановлення істинності фактів постає питання осмислення та віднаходження зв'язків і залежностей між явищами і подіями. На цьому етапі створюється власне наукове знання. Дослідник намагається осмислити і

співставити наявні в його розпорядженні факти, порівняти можливі трактування цих фактів, відстежити тенденції і закономірності. На цьому етапі студент найповніше реалізує своє право на власне розуміння феномену чи сюжету, які є темою курсової роботи.

Курсова робота, в якій буде виявлено ознаки плагіату знімається з розгляду, а її авторові виставляється оцінка «незадовільно». Студент пише нову курсову роботу на іншу тему.

Додатки оформляють як продовження курсової роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку посилань у тексті.

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки і мати заголовок.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад: додаток А, додаток Б і т. д.

Текст кожного додатка при потребі може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: «А.2» (другий розділ додатка А).

Завершена робота повинна бути зброшурованою з дотриманням такої схеми подачі матеріалу:

- титульний аркуш (додаток Б.);
- рецензія наукового керівника;
- зміст;
- вступ;
- основна частина курсової роботи за пунктами;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Завершена курсова робота підписується студентом на останній сторінці списку використаної літератури із зазначенням дати завершення роботи та надається у встановлений термін на кафедру фінансів для реєстрації з

подальшим переданням її керівнику, який здійснює рецензування та оцінювання якості виконання роботи, робить висновок щодо допуску її до захисту. Форма рецензії курсової роботи, критерії та порядок її оцінювання регламентуються цими методичними рекомендаціями (Додаток В).

При відповідності поданої курсової роботи всім вимогам та наявності рецензії наукового керівника вона допускається до захисту студентом. У разі невідповідності курсової роботи вимогам або відсутності рецензії наукового керівника, вона не допускається до захисту студентом.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Перед захистом студент зобов'язаний ознайомитися з рецензією, проаналізувати її та підготувати відповіді на зауваження рецензента.

Процедура захисту курсової роботи складається з наступних етапів:

а) короткої (до 10 хвилин) доповіді студента, в якій стисло викладається мета роботи, актуальність теми, вибір об'єкта і предмета дослідження; розкривається зміст питань, що виносяться на захист та конкретні пропозиції щодо курсової роботи, а також даються відповіді на зауваження, що є у рецензента;

б) обговорення роботи, під час якої даються відповіді на запитання членів комісії.

При визначенні підсумкової оцінки курсової роботи бакалавра комісія керується такими відпрацьованими кафедрою критеріями:

- ступінь глибини і самостійності виконаної роботи;
- рівень теоретичної підготовки щодо використаних у роботі статистичних методів і прийомів обробки первинних даних;
- уміння і результативність практичного застосування методології аналізу фінансового стану підприємства;
- здатність аналізувати отримані результати та аргументовано формулювати висновки і пропозиції;
- якість оформлення роботи, дотримання терміну виконання і подання

на кафедрі.

З урахуванням цих критеріїв науковий керівник дає попередню оцінку курсової роботи (умовою допуску курсової роботи до захисту перед комісією є отримання не менше 45 балів).

Курсова робота, виконана тільки на основі теоретичних джерел без використання практичного матеріалу до захисту не допускається.

Максимальна оцінка за відповіді на запитання та аргументацію під час захисту курсової роботи складає 15 балів.

Кожен з трьох членів комісії може оцінити студента від 0 до 5 балів. Оцінка враховує рівень презентації наукової роботи, тобто вільне володіння текстом, кваліфікований та аргументований виклад основних положень роботи і висновків за результатами дослідження, теоретичне і прикладне спрямування їх. Складовою оцінки під час захисту є належний рівень відповідей на запитання членів комісії, тобто точність, лаконічність та логічну послідовність, володіння суттю обраної проблеми, знання відомих напрацювань по обраній темі, уміння вступати в дискусію і аргументувати власну точку зору та наукову позицію.

Отже, захист курсової та кваліфікаційної роботи складається з оцінки, що запропонована науковим керівником та додаткових балів отриманих під час захисту, які за шкалою ECTS, що діє в Академії, трансформується у національну шкалу:

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за 100-бальною шкалою МАУП	Оцінка за національною шкалою
A	90 – 100	5 (відмінно)
B	82 – 89	4 (добре)
C	75 – 81	
D	68 – 74	3 (задовільно)
E	60 – 67	
Fx	45 – 59	2 (незадовільно) з можливістю повторного захисту
F	1 – 45	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним написанням роботи

Якщо сукупний бал за результатами оцінки керівника та презентації і захисту курсова робота оцінено менше ніж на 60 балів (Fx), то студент має право на повторний захист (через 5-7 днів).

У разі отримання студентом за результатами оцінки керівника 45 і менше балів, курсова до захисту не допускається, студент зобов'язаний підготувати нову роботу (за іншою темою) та подати її до захисту у визначений строк.

Курсові роботи, оцінені в 90-100 балів, які носять пошуково-дослідницький характер, містять конкретні і аргументовані пропозиції, за рішенням кафедри можуть бути рекомендовані на студентські наукові конференції (конкурси).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правова

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI – [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок» від 23.02.06 № 3480-IV[Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.91 № 1560-XII [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
4. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств, Затверджено наказом Міністерства економіки України від 06.09.06 р. № 2903
5. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій 23.02.98 № 22, Зареєстровано в МЮУ 31.03.1998 р. за № 214/2654

Основна

6. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств: [навч. посіб.] /Г.М. Азаренкова, Т.М. Журавель, Р.М. Михайленко - Львів: Компакт-ЛВ, 2005. - 312 с.
7. Біла О.Г. Фінансове планування і прогнозування: [навч. посіб.] /О.Г. Біла. - Львів: Компакт-ЛВ, 2005. - 312 с.
8. Березін О. В., Березіна Л. М., Бутенко Н. В. Економіка підприємства: навч. посіб. - К.: Знання, 2009. - 390 с.
9. Бердар М. М.Фінанси підприємств: [навч. посіб.] / М. М. Бердар. - К.: ЦУЛ, 2010. - 352 с.
10. Бойчик І.М. Економіка підприємства: навч. посібн./ Бойчик І.М. - 2-ге вид., доповн. і переробл. - К.: Атіка, 2007. - 528 с.
11. Верхоглядова Н.І., Ядранський Д.М., Іваннікова Н.А. Економіка підприємства: навч. посіб. - К.: Професіонал, 2008. - 384 с.

12. Власова Н.О., Круглова О. А., Безгінова Л. І. Фінанси підприємств: [навч. посіб.] / Н.О., Власова, О. А. Круглова, Л. І. Безгінова - К.: ЦНЛ, 2007. - 271с.
13. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. - К.: ЦНЛ, 2006. - 488 с.
14. Гриньова В.М., Коюда В.О. Фінанси підприємства: [навч. посіб.] / В. М. Гриньова, В.О. Коюда – Харків, ВД ІНЖЕК, 2007. – 431 с.
15. Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погріщук Б. В. Економіка підприємства: Навч. посіб. - К.: ЦНЛ, 2010. - 304 с.
16. Захарченко В.І., Меркулов М. М., Ширяєва Л. В. Економіка підприємства: практикум (збірник задач і виробничих ситуацій): Навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2012. - 144 с.
17. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підруч./ Іванілов О. С., - К.: ЦУЛ, 2009. - 728 с.
18. Іванюта П.В. Управління ресурсами і витратами: [навч. посіб.] / П.В.Іванюта, О.П.Лугівська.- 2-ге вид.- К.: ЦУЛ, 2011.- 320 с.
19. Економіка підприємства: Навч. посіб./ Рижигов В.С., Панков В.А., Ровенська В.В., Підгора Є.О. - К.: Слово, 2004. - 272 с. –
20. Економіка підприємства: підручник/ [Петрович Й.М., Захарчин Г.М., Кіндрацька Г.І. та ін.]; за заг. ред. Й.М. Петровича. - 2-ге вид. виправл. - Л.: «Магнолія 2006», 2007. - 580 с.
21. Економіка підприємства: Підруч./ Ред. Покропивний С.Ф. - 3-тє вид., стереотип. - К.: КНЕУ, 2006. - 528 с.
22. Економіка підприємства: навч. посіб./ [Круш П.В., Подвігіна В.І., Сердюк Б.М. та ін.]. - 2-ге вид., стереотип. - К.: Ельга-Н: КНТ, 2009. - 780 с.
23. Економіка підприємства: підруч./ [Горбонос Ф. В., Черевко Г. В. Павленчик Н. Ф. та ін.]. - К.: Знання, 2010. - 463 с.
24. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язання практичних задач: навч. посіб. / [Л.О.Лігоненко, І.В.Височин, О.В.Корольова-Казанська та ін.]. –К. КНТЕУ, 2010. -336 с.

25. Економіка підприємства. Практикум: навч посібник/ [Салига С.Я., Желябін В.О., Бойко О.В. та ін.]. - К.: Професіонал, 2007. - 752 с.
26. Економіка підприємства: ділові ігри, ситуації та імітаційні задачі: Навч.- метод. посіб./ Швиданенко Г. О., Рєпіна І. М., Іванов І. А. та ін. - К.: КНЕУ, 2006. - 120 с.
27. Економіка підприємства: збірник тестів і задач: навч. посіб./ [Шегда А. В., Харченко Т. Б., Сагайдак Ю. А. та ін.]. - К.: ЦНЛ, 2010. - 240 с.
28. Калініченко О. В., Плотник О. Д. Економіка підприємства. Практикум: Навч. посіб. - К.: Кондор, 2012. - 600 с.
29. Ковальчук І.В. Економіка підприємства: навч. посіб./ Ковальчук І.В. - К.: Знання, 2008. - 679 с.
30. Кулішов В.В. Економіка підприємства: теорія і практика: навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Л.: Магнолія 2006, 2016. - 208 с.
31. Макаровська Т.П. Економіка підприємства: Навч. посіб./ Макаровська Т.П. - К.: МАУП, 2008. - 384 с.
32. Мацибора В. І., Збарський В. К., Мацибора Т. В. Економіка підприємства: Навч. посіб. - К.: Каравела, 2008. - 312 с.
33. Непочатенко О.О., Мельничук Н. Ю. Фінанси підприємств: [підручник] /О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук. - К.: ЦУЛ, 2013. - 504 с.
34. Тюріна Н. М., Карвацка Н. С. Управління фінансовою санацією підприємства: [підруч.] / Н. М. Тюріна, Н. Карвацка - Л.: Новий Світ-2000, 2013. - 396 с.
35. Фінансове планування і управління на підприємствах: [навч. посіб.] / Г. А. Семенов, В. З. Бугай, А. Г. Семенов та ін. - К.: ЦНЛ, 2007. - 432 с.
36. Фінанси підприємств [навч. посіб.] / Ред. А.М. Поддєрьогін. - 7-вид., без змін. - К.: КНЕУ, 2008. - 552 с.
37. Фінансова санація та банкрутство підприємств: [навч. посіб.] / А. М., Штангрет, В. В. Шляхетко, О. Б. Волович та ін.. - К.: Знання, 2012. - 374 с.
38. Ярошевич Н. Б. Фінанси підприємств. Практикум: [навч. посіб.] / Ярошевич Н. Б. Л.: Львівська політехніка, 2009. - 305 с.

Додаток А

Тематика курсових робіт з дисципліни «Фінанси підприємств»

1. Сутність фінансів підприємств, їх функції і принципи організації
2. Зв'язок фінансів підприємств з зовнішнім середовищем (іншими господарюючими суб'єктами, державою, банками, страховими компаніями)
3. Фінансові ресурси підприємства і джерела їх формування
4. Зміст, задачі і організація фінансової роботи на підприємствах різних форм власності і обсягів виробничо-господарської діяльності
5. Готівкові та безготівкові грошові розрахунки підприємств, сфера їх застосування
6. Розрахунково-платіжна дисципліна, її зміст і значення для забезпечення господарської діяльності підприємства
7. Економічна характеристика, склад і класифікація грошових надходжень підприємств
8. Формування фінансових результатів від операційної діяльності підприємства
9. Економічний зміст прибутку, фактори, що впливають на його формування: система розподілу
10. Чистий прибуток і формування грошових фондів підприємства
11. Механізм і напрямки впливу оподаткування на фінансово-господарську діяльність підприємств
12. Податкова політика господарюючих суб'єктів
13. Рух грошових коштів і результати операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства
14. Сутність оборотних коштів, їх склад, показники використання: стан оборотних коштів підприємств в Україні
15. Основні фонди підприємства, джерела їх відтворення і напрямки ефективного використання

- 16.Знос і амортизація основних засобів: методи розрахунку амортизаційних відрахувань
- 17.Сучасна амортизаційна політика України
- 18.Ремонт основних фондів, його фінансове забезпечення
- 19.Зміст, задачі і методи фінансового планування на підприємстві
- 20.Розрахунки показників доходної і витратної частини фінансового плану
- 21.Фінансовий розподіл бізнес-плану, його зміст, розрахунки основних показників
- 22.Оперативний фінансовий план надходження коштів і здійснення платежів, його призначення
- 23.Банкрутство підприємства, причини та наслідки
- 24.Фінансова санація підприємства, її економічний зміст та порядок проведення
- 25.Внутрішньогосподарський фінансовий контроль: методи і організація його проведення.

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

**ПрАТ «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ, ЕКОНОМІКИ
ТА ФІНАНСІВ**

Кафедра фінансів, банківської та страхової справи

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»

на тему _____

Студента (ки) _____ курсу _____ групи

_____ спеціальності _____

(прізвище та ініціали)

Керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії: _____

(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Київ – 20 __ р.

Форма рецензії курсової роботи
ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ,
ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ

РЕЦЕНЗІЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Студента(ки) _____

(Прізвище, ім'я та по-батькові)

Шифр групи _____

З дисципліни _____

(назва дисципліни)

Тема _____

№ п/п	Критерії оцінювання курсової роботи	Бали, що знімаються за невиконання вимог	Бали, що знімаються по даній роботі
1.	Оформлення курсової роботи не відповідає вимогам: (недотримання вимог щодо обсягу текстової частини роботи, шрифт та інтервал не відповідають встановленим, відсутня нумерація сторінок, відсутні заголовки пунктів, неправильне оформлення цифрового та графічного матеріалу тощо)	2-5	
2.	Несвочасне затвердження плану або несвочасна реєстрація курсової роботи	5	
3.	Вступ не відповідає вимогам: (відсутнє обґрунтування актуальності теми та її значимості, не визначені мета і завдання курсової роботи, не представлена характеристика структури роботи, не визначені об'єкт та предмет дослідження)	2-5	
4.	У курсовій роботі відсутня логічна послідовність і науковий стиль викладу	2-5	
5.	Викладення теоретичної частини курсової роботи не відповідає вимогам: (відсутні глибина, всебічність і повнота викладення теоретичного матеріалу, не показані дискусійні питання тощо)	5-10	
6.	Сучасний стан об'єкта дослідження, якість аналізу не відповідає вимогам: (відсутній табличний та ілюстративний матеріал або його аналіз, використані «застарілі дані», наведені дані не пов'язані зі змістом тексту, відсутній аналіз поданого практичного матеріалу або його динаміка тощо)	5-10	
7.	Проблематика, шляхи вирішення або зарубіжний досвід не відповідає вимогам: (не виявлена і не поставлена проблема по даній темі, не визначені шляхи вирішення проблем, не зазначено вдосконалення фінансової практики, відсутня власна точка зору чи її аргументація тощо)	5-10	
8.	Висновки не відповідають вимогам: (не мають зв'язку з результатами дослідження, не підведені підсумки по всіх висвітлених питаннях, не визначені шляхи і напрями вирішення проблемних аспектів теми тощо)	2-5	
9.	Список літератури не відповідає вимогам: (неправильно оформлений, відсутня законодавча та інформаційна бази, застаріла періодична література тощо)	2-5	
УСЬОГО			

Роботу перевіри:		Кількість балів за виконання курсової роботи	Зміна балів при захисті курсової роботи (до +/- 15)	Оцінка, що заноситься до відомості		
				за 100-бальною шкалою	за 4-бальною шкалою	за системою ECTS
(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали наукового керівника)						
Підпис наукового керівника	Дата перевірки курсової роботи					

Примітки: _____

_____

_____

_____

Приклади бібліографічного опису окремих видів документів

Книга одного автора:

Гражевська Н.І. Економічні системи епохи глобальних змін [Текст]: [монографія] / Н.І. Гражевська – К.: Знання, 2008. – 431 с.

Книга двох авторів:

Гриньова В.М. Соціально-економічні проблеми інноваційного розвитку підприємств [Текст]: [монографія] / В.М. Гриньова, О.В. Козирєва. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 192 с.

Книга трьох авторів:

Держава і ринок: філософія взаємодії [Текст]: [моногр.] / [І. Й. Малий, М. І. Диба, М. К. Галабурда]; за ред. І. Й. Малого; Київ. нац. екон. ун-т. – К.: КНЕУ, 2005. – 358 с.

Книга багатьох авторів:

Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку / [Кіндзерський Ю.В., Якубовський М.М., Галиця І.О. та ін.]; за ред. канд. екон. наук Ю.В. Кіндзерського; НАН України; Ін-т екон. та прогнозув. – К., 2009. – 928 с.

Окремий том багатотомного видання:

Стратегічні виклики 21 століття суспільству та економіці України: у 3-х томах / В.М. Геєць, В.П. Александрова, Ю.М. Бажал, А.М. Гуржій, М.С. та Данько; [Геєць В. М., Александрова В. П., Бажал Ю. М., Гуржій А. М.,

Данько М. С. та ін.]; Ін-т економіки та прогнозування НАНУ; Український форум; за ред. В. М. Гейця, В. П. Семиноженка, Б. Є. Кваснюка. – Т. 1: Економіка знань – модернізаційний проект України. – К.: Фенікс, 2007. –

544 с.

Опис статей з наукових збірників:

Якубовський М.М. Пріоритети технологічної політики та структурних змін [Текст] // Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку / [Кіндзерський Ю.В., Якубовський М.М., Галиця І.О. та ін.]; за ред. канд. екон. наук Ю.В. Кіндзерського; НАН України; Ін-т екон.

та прогнозів. – К., 2009. – С. 353-368.

Опис статей із журналів:

Шостак Л. Відкрита економіка: перспективи позиціонування України у світовій господарській системі [Текст] / Л. Шостак, О. Бадрак // Економіка України. – 2009. – № 7. – С. 38-48.

Опис авторефератів

Яковенко Л.І. Промислова політика в трансформаційній економіці: інвестиційний аспект: Автореф. дис. ... доктора економ. наук : 08.01.01 / Л.І. Яковенко / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2001.– 25 с.

Закони

Закон України «Про державний бюджет України на 2010 рік» від 27 квітня 2010 року № 2154 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – № 22-23, №24-25. – ст.263 [із змінами та доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2154-17>. – Назва з екрана.

Електронні видання

Александров В. Дж. Сорос: Конец эпохи кредитной экспансии, основанной на долларе как международной резервной валюте [Електронний ресурс]/ В. Александров // Слияния и Поглощения. – 2009. – №1-2 (71-72). – Режим доступу: <http://www.ma-journal.ru/articles/1204/>. – Назва з екрана.

Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс] // Національний банк України: [сайт]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/Bank_supervision/dynamics.htm. – Назва з екрана.